

minister uden at Rigsdagen har fjernefte Anseelse derom.

Timestad: Til de sidste Variationer over et af det ærede Medlems Undlingshemmer skal jeg ikke knytte nogensomhelst Bemærkning, men ganske overlade dem til det giuene harmoniske Udtryk. Derimod skal jeg blot tillade mig overfor det ærede Medlem at hævde, at det ingenlunde kan siges, at de Udtryk, der ere brugte i Kjøbekontrakten eller Skjødet, at Staten faar Eiendomsretten, men at der forbeholdes Statsraad Rietgen og hans Hustru en Ret til indenfor den bestaaende Lovgivnings Grænser at raade over Kirkens Benyttelse som saadan for deres Levetid, naar kun Staten faar den fulde Raadighed, med mindre der „maatte foreligge nogen af Finantsministeriet godkjendt Disposition af Kjøberen eller hans Hustru i Henseende til Kirkens Benyttelse“, — at disse Udtryk ikke paa nogen Maade med Nødvendighed indeholde, at det skulde være en definitiv Unddragelse af Raadighed for Staten, og at Besvarelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt der med Finantsministerens Samtykke kan opnaas en stedsvarende Raadighed, hvis det skulde tænkes, at Rietgen vilde søge om den, ikke afhænger af, hvad der staar i Kjøbekontrakten; thi Kjøbekontrakten kan ikke give Finantsministeren nogen større Raadighed end den, han har ifølge sin almindelige forfatningsmæssige Stilling. Spørgsmaalets Besvarelse maa afhænge af, hvilken Raadighed der i det Hele efter Forfatningen kan tilkomme Administrationen; thi det er jo — det er dette, jeg stadig maa urgere, — i den Raadighed, der tilkommer Administrationen, at den har søgt sin Sjæmel til denne Disposition og ikke paa noget andet Sted.

J. M. Hansen: Jeg skal ikke fortsætte denne Forhandling videre, men kun bemærke, at det ærede Medlem med al sin Stærpsindighed ikke paa nogen Maade kan bortforklare de Ord, som staa i den omtalte Sætning. Hvorfor skulde denne Sætning ellers være kommen ind, naar man ikke har havt nogen Hensigt dermed? Jeg kan ikke tænke mig, at man vilde falde paa at sætte en saadan Sætning ind i en Kjøbekontrakt, naar den Intet skulde betyde. Til enhver Tid kan en følgende Finantsminister, naar der kommer et saadant Undragende til ham, godkjende det med Rigsdagens Samtykke. Dertil behøvede man ikke en saadan Sætning, thi det kan enhver Finantsminister gjøre med Rigsdagens Samtykke, naar Spørgsmaalet foreligger, men at Sætningen staar her, maa have sin Betydning. Jeg paastaar endnu, at Sætningen — det ærede Medlem havde noget ondt ved at oplæse den, da han skulde gjøre det, — indeholder en Bestemmelse, som kun kan forklæres, som jeg har forklæret den.

Timestad: Hvorvidt jeg vil være i Stand til at „bortforklare“ den paagjældende Passus i Kjøbekontrakten eller Skjødet, kan det ærede Medlem vist ikke have nogen Mening om, thi jeg har aldeles ikke prøvet paa at bortforklare den, men tværtimod urgeret dens Indhold gjentagne Gange. Naar det ærede Medlem siger, at den vilde vist ikke staa der, naar den aldeles ingen Mening skulde have, har han for saa vidt Ret, som det ganske vist vilde være meget unaturligt, om man havde optaget Noget, som aldeles ingen Mening skulde have, men deraf følger ingenlunde, at den absolut skulde have den Mening, at det er en stedsvarende Brug, den skulde gaa ud paa. Hvortil den har sigtet, kan jeg ikke med Sikkerhed vide; men det er overordentlig let at tænke sig saadanne Omstændigheder, som kunde gjøre det ønskeligt at faae et saadant Supplement til den Raadighed for Livstid, som er forbeholdt Rietgen og hans Hustru. Jeg kan tænke mig f. Ex. en Omstændighed, som ligger saa overordentlig nær: Lader os sætte, at der havde dannet sig en Trimenighed, at der var kaldet en særlig Præst dertil af den, der har Dispositionen, og at man ønsker, at denne Præsts Funktion ikke uden Videre og eo ipso skal falde bort i det Dieblit, Rietgen og Hustru døde. Dette eller et lignende naturligt Ønske kan have ligget til Grund for Bestemmelsen, uden at det i fjerneste Maade — forekommer det mig, at Enhver maa indrømme — behøvede at gaa ud paa en stedsvarende Brug.

Bojsen: Jeg vil tillade mig et Par korte Bemærkninger i Anledning af, hvad der blev udtalt af den ærede Krigs- og Marineminister med Hensyn til de Bemærkninger, der indeholdes i Bestænkningen angaaende Bærstet. Der var jo en Tid, da Orlogsværftet var Gjenstand for meget stærk Kritik. Denne Tid ligger nogle Aar tilbage; Bærstet har havt Fred og Ro og gode Dage i nogle Aar. Imidlertid foreligger der nu Ting, som for Mjertallet have stillet sig saaledes, at der er al Anledning til at fremdrage disse Forhold paany og gjøre dem til Gjenstand for nogen Kritik. Jeg tror, at den Kritik, der i Betænkningen er udsøgt af Mjertallet, maa anses for at være meget moderat. Det er ikke Mjertallets Mening at udtale sig imod den Tendens, der utvilsomt er tilstede fra Marinebestyrelsens Side henimod at støtte et indenlandsk Firma. Det er en meget naturlig Bestræbelse, og det vil vist fra alle Sider erkjendes, at en saadan Bestræbelse er berettiget; men det kommer an paa, paa hvilken Maade denne Støtte finder Sted; thi det er jo klart, at søges der en Støtte for en indenlandsk Industri paa den Maade, at Konkurrencen med Udlandet mere eller mindre afflæres, vil en saadan Støtte for den indenlandske Industri saa langt fra være til Fordel for den, at den tværtimod vil vise sig til Skade; thi det er klart, at kun gennem Sam-